

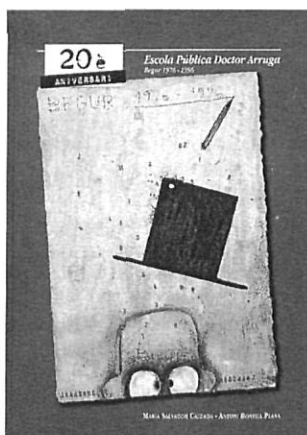
FERRER i GIRONÈS, Francesc.
Isabel Vilà i Pujol.
La primera sindicalista catalana.
 Ajuntament de Llagostera, 1996.
 100 pàg.

Retrat d'una sindicalista

A ISABEL VILÀ I PUJOL. La primera sindicalista catalana, Francesc Ferrer ens endinsa en la biografia d'una dona singular del segle XIX que fou republicana, sindicalista, pedagoga, espiritista i evangelista. I això ho fa en un llibre curt –no arriba al centenar de pàgines–, estructurat en dotze capítols i amb abundants il·lustracions. El llibre contempla la trajectòria vital de la seva protagonista en capítols breus, fent ús de fonts documentals, però també emprant tècniques d'història oral. El resultat és un llibre de fàcil lectura, d'un estil a l'abast de qualsevol lector i que té com a objectiu l'acostament, d'una manera planera, a la figura d'Isabel Vilà. La imatge que es dona d'Isabel Vilà, per la qual l'autor manifesta una simpatia gens dissimulada, és la d'una dona singular, pro-

gressista i compromesa amb els grans problemes socials del seu temps. Ferrer vol ressaltar principalment la seva vessant com a sindicalista, i hi dedica bona part del llibre, però això no li impedeix contemplar altres aspectes, com la sensibilitat espiritual d'Isabel Vilà en els últims anys de la seva vida. Tot plegat ofereix la imatge d'una dona peculiar, que superà, amb el seu esforç, les limitacions que l'època imposava a les dones per a la seva realització tal com ho entenem avui dia. El fet que aconseguís rellevància en aspectes reservats als homes, com ara la participació activa en activitats polítiques i principalment sindicals, organitzant sindicats i mitings, és el que la converteix en un cas singular del món en què va viure.

Joan Surós

Ara que tinc vint anys

Vint anys de la vida d'una escola són molts anys, ja que significa que al llarg d'aquest temps han estat escolaritzades, i per tant educades, diverses generacions d'alumnes. Ara bé, si alhora aquestes dues dècades coincideixen amb un període històric intens i ple de transformacions, l'esdeveniment encara es magnifica més. L'any 1996 l'escola pública Doctor Arruga va celebrar l'efemèride del seu vintè aniversari, i a tal efecte dos dels seus professors, Maria Salvador –que actualment desenvolupa la seva activitat docent a l'Institut de Batxillerat de Palafrugell– i Antoni Bonfill, van decidir editar un llibre que recollís aquests vint anys.

L'any 1976 s'inaugurà, a Begur el nou centre docent, i

s'entrevia un període històric transcendent per a la història del país. Amb la democràcia acabada d'estrenar les estructures educatives iniciaven un procés, lent però irreversible, de transformació i democratització. Vint anys més tard, amb l'ampliació de la reforma educativa –l'ESO–, s'ha produït un nou i profund replantejament del sistema educatiu. Entremig han passat moltes coses, i sens dubte el present llibre actua com un veritable document notarial del cas de Begur, però elaborat, a diferència dels textos notariaus, amb la calidesa i el sentiment insuflat pels seus protagonistes.

El llibre està estructurat en vint capítols –un per cada curs– on ressegueix la intensa història de l'escola Doctor Arruga i de la seva comunitat educativa, i les

seves relacions amb el poble de Begur. Per a la redacció del llibre, els autors, Maria Salvador i Antoni Bonfill, han cercat la col·laboració de moltes persones, la majoria d'elles implicades en la història de l'escola –professors i alumnes–, i també d'alcaldes del municipi, historiadors... Si a això hi afegim un atractiu disseny gràfic, ens trobem amb una obra rigorosa, amena i atractiva, que interessarà amb preferència, com és lògic, tot el poble de Begur, però que pot servir de model a d'altres escoles que vulguin realitzar, com ho han fet Maria Salvador i Antoni Bonfill, un impagable servei a l'escola i a la societat: llegir una part important de la memòria col·lectiva a les futures generacions.

Lluís Costa

SALVADOR CALZADA, Maria
 BONFILL PLANA, Antoni.
Escola Pública Doctor Arruga. Begur 1976-1996. Escola Pública Doctor Arruga. Begur, 1996. 146 pàgines.